

Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь
Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

Я. С. Шыманец

**СПЕЦІНСТРУМЕНТ
(саксафон-альт)**

*Рэкамендавана ВМА па адукацыі
ў галіне культуры і мастацтваў
у якасці вучэбна-метадычнага дапаможніка
для студэнтаў напрамку спецыяльнасці 1-17 03 01-01
Мастацтва эстрады (інструментальная музыка)*

Мінск
БДУКМ
2017

УДК 781+780.8]:[780.643.2:780.6.013]
ББК 85.315.726-7p+85.957.26
Ш989

Рэцэнзенты:

А. Л. Карацееў, кандыдат мастацтвазнаўства,
прафесар кафедры духавой музыкі
ўстанова адукацыі «Беларускі дзяржаўны
ўніверсітэт культуры і мастацтваў»;

Г. І. Забара, заслужаны артыст Рэспублікі Беларусь,
дацэнт, артыст ансамбля «Класік-Авангард»

Шыманец, Я. С.

Ш989 Спецінструмент (саксафон-альт): вучэб.-метада-
дапам. / Я. С. Шыманец; М-ва культуры Рэсп. Бела-
русь, Беларус. дзярж. ун-т культуры і мастацтваў. –
Мінск: БДУКМ, 2017. – 122 с.
ISBN 978-985-522-170-9.

Вучэбна-метадычны дапаможнік па спецыяльным інструменце (саксафон-альт) адрасаваны студэнтам спецыяльнасці «мастацтва эстрады» напрамку «інструментальная музыка». Прапанаваныя творы даюць магчымасць пазнаёміцца з творчасцю беларускіх аўтараў, а таксама ўзбагаціць вучэбна-педагагічны, мастацка-выканальніцкі і канцэртны рэпертуар. Работа з нотным матэрыялам будзе садзейнічаць выпрацоўцы прыгожага гуку, чыстай інтанацыі, дакладнасці выканання складаных рытмічных пабудов, дынамічнай гнуткасці, а таксама павышэнню агульнага выканальніцкага майстэрства.

УДК 781+780.8]:[780.643.2:780.6.013]
ББК 85.315.726-7p+85.9857.26

ISBN 978-985-522-170-9

© Шыманец Я. С., 2017
© Афармленне. Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт
культуры і мастацтваў», 2017

УВОДЗІНЫ

Задачай класаў ігры на духавых інструментах з'яўляецца падрыхтоўка спецыялістаў, якія валодаюць ведамі і мастацка-выканальніцкім майстэрствам, неабходнымі для самастойнай прафесійнай дзейнасці ў якасці выканаўцы і выкладчыка па класе саксафона.

Вывучэнне спецыяльнага інструмента ў комплексе музычных дысцыплін спецыялізацыі «мастацтва эстрады» займае адно з вядучых месцаў у сістэме падрыхтоўкі спецыяліста з вышэйшай адукацыяй.

У цяперашні час прыкметна ўзрасла цікавасць да саксафона – інструмента з багатымі выразнымі магчымасцямі. Сучасныя патрабаванні, якія прад'яўляюцца да саксафона, дзейнасць музыкантаў-энтузіястаў, увядзенне саксафона ў сістэму прафесійнага навучання – усё гэта разам дазволіла ўзняць за апошнія гады выканальніцкае майстэрства на інструментах сямейства саксафонаў. Саксафон – адзін з папулярных духавых інструментаў і ў нашай краіне. Класы саксафона існуюць у многіх ДМШ, сярэдніх і вышэйшых музычных установах рэспублікі. Асновай вучэбнага рэпертуару з'яўляюцца творы рускіх і замежных кампазітараў-класікаў, а таксама савецкіх кампазітараў і найбольш каштоўныя ў мастацкіх адносінах узоры сучасных айчынных і замежных музыкаў. Асобае месца павінна прызначацца для твораў беларускіх аўтараў. Улічваючы малую колькасць мастацкіх твораў, напісаных беларускімі аўтарамі спецы-

яльна для саксафона, трэба больш шырока выкарыстоўваць у вучэбнай рабоце пералажэнні твораў, напісаных для іншых інструментаў або голасу. Прапанаваныя пералажэнні зроблены з улікам спецыфікі ігры на саксафоне. Гэта дазваляе паказаць цудоўныя магчымасці саксафона як музычнага інструмента, не збядняючы пры гэтым мастацкай каштоўнасці твораў. Акрамя пераложаных твораў, у дапаможнік уключаны апрацоўка Д. Мармузевіча песні Л. Захлеўнага «Мілавіца» і канцэрт для саксафона-альта У. Грыцкевіча.

Работа над прыгажосцю гуку, чысцінёй інтанавання, дакладнасцю выканання складаных рытмічных пабудоў, дынамічнай гнуткасцю садзейнічае рашэнню выканаўцам задач па авалоданні асноўнымі сродкамі музычнай выразнасці і павышэнні выканальніцкага майстэрства на музычным матэрыяле беларускіх аўтараў.

Мэта дадзенага вучэбна-метадычнага дапаможніка – знаёмства і вывучэнне твораў беларускіх аўтараў, а таксама паўната і разнастайнасць вучэбна-педагагічнага, мастацка-выканальніцкага і канцэртнага рэпертуару саксафаністаў.

АСНОЎНЫЯ СРОДКІ МУЗЫЧНАЙ ВЫРАЗНАСЦІ САКСАФАЊІСТА

Гук

Гук з яго здольнасцю да найтанчэйшых градацый і адценняў – сапраўдны «спеў» на музычным інструменце, быў і застаецца адным з наймацнейшых выразных сродкаў выканаўцы-інструменталіста. Менавіта гук, з'яўляючыся сродкам выканальніцкага ўвасаблення мелодыі, аказвае на слухачоў найбольш моцны эмацыянальны і эстэтычны ўплыў. Ніжняму рэгістру інструмента ўласціва шчыльная, густая, некалькі грубаватая гучнасць, лёгка даступная падчас выканання *f* і якая не заўсёды паддаецца ў нюансе *p*. Гэты рэгістр добра перадае напружаны і трагічны стан у музыцы. Найбольш выразным і яркім па гучанні з'яўляецца сярэдні рэгістр, у межах якога магчыма ўжываць любую ступень дынамічнага нюансавання. У гэтым адрэзку гукарада саксафону ўласцівая мяккая, высакародная і светлая гучнасць. Высокі рэгістр характарызуецца большай яркасцю, чым сярэдні, і эфектным, своеасаблівым каларытам. Гукі высокага рэгістра, вельмі цяжкія для прайгравання, адрозніваюцца тэмбравай аднастайнасцю, яшчэ большай напружанасцю і пранізлівасцю. Дынамічнае нюансаванне і тэхнічная рухомасць тут вельмі абмежаваныя.

Як і ў іншых выканаўцаў на драўляных духавых інструментах, у саксафаістаў адной з умоў паўнавартасна-

га гучання з'яўляецца добрая якасць муштука і тросці – кампанентаў, якія аказваюць непасрэдны ўплыў на працэс гукаўтварэння. Таму кожны саксафаніст-прафесіянал шмат увагі надае падбору муштука і тросці, дамагаючыся, каб і муштук, і тросць у максімальнай ступені адпавядалі будове яго губнога апарату.

Не меней важнай асаблівасцю тэхналогіі гуказдабывання на саксафоне лічыцца ўменне выканаўцы стварыць найлепшыя ўмовы для функцыянальнай дзейнасці выканальніцкага апарату: авалодаць рацыянальнай выканальніцкай пастаноўкай абедзвюх губ, заснаванай на правільным іх узаемадзеянні з муштуком і тросцю. Істотнае значэнне для авалодання гукам мае таксама свабоднае валоданне выканальніцкім дыханнем, гэта значыць уменне саксафаніста выконваць поўны, гнуткі і раўнамерны выдых падчас ігры.

Акрамя таго, выканаўца абавязаны ўмець карыстацца рознымі відамі здабывання гуку, упэўнена валодаць дынамікай, правільна інтанаваць. Калі саксафаніст не будзе вольна валодаць комплексам пералічаных асаблівасцей якаснага гуказдабывання, то ён не можа разлічваць і на авалоданне ўсім гукавым спектрам свайго інструмента.

Праца над гукам ажыццяўляецца падчас вывучэння пэўнага музычнага матэрыялу. Большасць практыкаванняў і п'ес, прыдатных для развіцця гуку, характарызуюцца павольным тэмпам, дынамічнымі заданнямі і наяўнасцю рознага роду інтэрвалаў. Выкананне працяглых у часе гукаў умацоўвае і развівае губны апарат і дыханне. У павольным тэмпе выканаўца мае магчымасць выразна пракантраляваць слыхам якасць кожнага выконваемага гуку і ў выпад-

ку неабходнасці ўнесці адпаведную карэктроўку. Вельмі пажадана, каб музычны матэрыял, які адбіраецца для працы над гукам, быў у дастатковай меры насычаны дынамічнымі заданнямі рознай ступені цяжкасці. Гукавыя практыкаванні павінны ахопліваць усе нюансы (асобую ўвагу пры гэтым варта надаваць крайнім нюансам – як гучным, так і ціхім). Спрыяльнае ўздзеянне на гук аказваюць практыкаванні, якія развіваюць майстэрства філіравання, гэта значыць працяглага вытрымлівання гукаў, гучнасць якіх пльўна змяняецца. У выніку сістэматычнай працы над разнастайнымі філіраваннямі гуку апошні становіцца эластычным і выразным.

Інтанацыя

З'яўляючыся адным з бяспрэчных сведчанняў мастацкай адоранасці выканаўцы, інтанацыя нясе ў сабе функцыю найважнейшага выканальніцкага сродку, бо пры дапамозе дакладнага, чыстага і выразнага інтанавання выканаўца раскрывае мастацкую выяву ў музычных гуках.

Ігра на музычных інструментах павінна быць інтанацыйна дакладнай, ці, інакш кажучы, чыстай. Фальшывая інтанацыя здольная звесці на нішто любыя выканальніцкія задумы. Дамагчыся чыстай інтанацыі бывае іншым разам цяжка, але, як паказвае практыка, чым вышэйшы прафесійны ўзровень таго ці іншага выканаўцы, ансамбля ці аркестра, тым бліжэй іх інтанацыя да ідэальнай. Таму трэба адзначыць, што інтанаванне не з'яўляецца некантра-

люемай і выпадковай справай. Чыстая інтанацыя існуе цалкам аб'ектыўна і патрабуе самай пільнай увагі.

Уменне музыкі-выканаўцы правільна інтанаваць, гэта значыць увесь час здабываць з інструмента гукі, максімальна дакладныя па вышыні, гучнасці і тэмбру, складае адно з найважнейшых і неад'емных якасцей яго прафесійнай падрыхтоўкі.

Пераходзячы непасрэдна да аналізу практычных асаблівасцей інтанавання на саксафоне, неабходна першым чынам вызначыць асаблівасці, якія аказваюць найвялікшы ўплыў на гэты складаны працэс. Іх дзве: аб'ектыўная і суб'ектыўная. Першая злучана з канструктыўнымі асаблівасцямі самога інструмента. Саксафон, як і іншыя духавыя інструменты, не вольны ад недахопаў у стаўленні дакладнасці налады асобных гукаў. Наяўнасць у гукарадзе сучаснага саксафона недастаткова сапраўды наладжаных гукаў робіць інтанаванне больш працаёмкім, паколькі падчас ігры саксафаніст павінен прымаць дадатковыя меры для захавання чысціні інтанацыі. Другая, суб'ектыўная, асаблівасць недакладнага інтанавання звязана з выканаўцам і выяўляецца ва ўзроўні яго музычна-слыхавых адчуванняў і навыкаў. Па сваёй значнасці яна, у параўнанні з аб'ектыўнай асаблівасцю, безумоўна, з'яўляецца першараднай. Аналіз паказвае, што ў ажыццяўленні правільнага, чыстага інтанавання саксафаніст з высокаразвітымі слыхавымі навыкамі мае перавагу перад выканаўцам, пазбаўленым вострага слыху.

Паняцце «музычны слых» складаецца са здольнасці чалавека ўспрымаць самыя розныя ўласцівасці гукаў: вышы-

ню, гучнасць, афарбоўку і інш. Вызначальным фактарам чысціні інтанавання з'яўляецца гукавышыні слых. Свае інтанацыйныя функцыі слых ажыццяўляе па двух асноўных напрамках: гэта стварэнне дакладных слыхавых уяўленняў пра вышыню гуку, які мае быць выкананы, і выразны слыхавы кантроль за ўжо выкананым гукам. Цяжка пераацаніць значэнне інтанацыйнага прадчування. Ясныя слыхавыя ўяўленні шмат у чым вызначаюць правільнасць работы губнога апарату саксафаніста, ад якой у канчатковым рахунку і залежыць чысціня інтанацыі. Калі гук ужо гучыць, яго інтанацыю кантралюе слых. Дзякуючы гэтаму кантролю ў выпадку неабходнасці цэнтральная нервовая сістэма накіроўвае адпаведны сігнал, які прадпісвае ўнесці ў работу губнога апарату вызначаныя карэктывы.

Праца над дакладнасцю інтанацыі павінна весціся не толькі на інтэрвалах, адмысловых практыкаваннях і эцюдах, але і на адносна завершаных музычных пабудовах. Дакладнасць інтанацыі таго ці іншага гуку, інтэрвалу трэба шукаць не ў адрыве ад іншых гукаў і інтэрвалаў выкананай пабудовы, а заўсёды ў сувязі з імі, у інтанацыйным кантэксце.

Дынаміка

Дынаміка – адно з самых яркіх і дзейных сродкаў выразнасці саксафаніста. Разам з тым яна з'яўляецца і адным з самых складаных кампанентаў яго выканальніцкага майстэрства. Дынаміка з'яўляецца той галіной мастацкай выразнасці, дзе найбольш ярка выяўляецца творчая свабо-

да выканаўцы. Чым вышэйшы яго прафесійны ўзровень, тым цікавейшым, больш якасным і разнастайным будзе дынамічнае насычэнне музыкі.

Музычнае развіццё любога твора мяркуе сталы працэс змены гучнасці, уключае кантрасныя супастаўленні, плыўныя пераходы, паступовыя **crescendo** і **diminuendo**. Значэнне дынамікі ў музыцы цяжка пераацаніць: яна дапамагае пераадолець аднастайнасць, манатоннасць музычнага выканання, робіць яго жывым і выразным. Вольнае валоданне дынамікай, гэта значыць усім дынамічным дыяпазнам інструмента, складае адно з найважнейшых патрабаванняў да прафесійнай дзейнасці саксафаніста.

Сучаснаму саксафону незалежна ад яго разнавіднасці даступна градацыя гучнасці і розныя віды дынамічных змен, агульнапрынятых у музычным выканальніцтве. Незвычайна шырока выкарыстоўваюцца ў выканальніцкім майстэрстве паступовыя ўзмацненні ці паслабленні гуку – **crescendo** і **diminuendo**. Змена сілы гуку ў бок павелічэння ці памяншэння гучнасці павінна распаўсюджвацца на той адрэзак музыкі, які ахоплены гэтым пазначэннем. Менавіта дзякуючы паступоваму **crescendo** можна дамагчыся добрай кульмінацыі. Калі **crescendo** павінна доўжыцца 16 тактаў, а выканаўца дасягае кульмінацыі ўжо праз 8 тактаў, то ўвесь сэнс нарастання губляецца і ў далейшым выканаўца павінен будзе фарсіраваць гучанне. Пры выкананні **crescendo** варта эканоміць сілу гуку, адпаведна ашчад-

насць неабходна і для ***diminuendo***; пры выкананні відэльцаў

кульмінацыя павінна быць сапраўды пасярэдзіне.

Сюды ж ставяцца і прыёмы працяглага ўзмацнення ці, наадварот, працяглага паслаблення працяглага гуку, якія ствараюць эффект паступовага набліжэння ці аддалення крыніцы гучання. Асабліва часта гэтыя прыёмы сустракаюцца пры выкананні заключнага гуку твора:

У. Солтан. Мелодыя

Авалодаць дынамікай на саксафоне можна толькі на аснове правільнай пастаноўкі губнога апарату і выканальніцкага дыхання. Заціснуты губны апарат і няправільна пастаўленае, пасіўнае дыханне могуць стаць непераадольнай перашкодай на шляхах да авалодання дынамічнымі сродкамі.

Для атрымання вялікага, шырокага гуку дыханне павінна не толькі інтэнсіўна пасылацца ў інструмент, але і быць досыць абапёртым; вусны павінны заставацца парэгульна вольнымі, не заціснутымі. Дзякуючы такому стану вуснаў пласцінка тросці атрымлівае магчымасць вагацца з большай амплітудай. Шчыліна паміж тросцю і муштуком пры гэтым застаецца досыць шырокай, у выніку ў інструмент пасылаецца вольны, аб'ёмны струмень паветра.

Работа над дынамікай павінна быць неаддзельная ад работы над гукам. Працуючы над гукам, неабходна імкнуцца да выяўлення ўсіх лепшых якасцей, у тым ліку дынамічнай шматстатнасці і гнуткасці. Працуючы над дынамікай, варта імкнуцца да таго, каб ва ўсіх нюансах якасць гуку заставалася высокай.

Дынамічныя магчымасці сучаснага саксафона дастаткова шырокія і разнастайныя. Патрабаванні да **piano** і **pianissimo** гэтага інструмента вельмі вялікія. Таму мастацтва ігры ў названых нюансах расцэньваецца як адзін з самых важных паказчыкаў майстэрства саксафаніста. Гэтыя нюансы развіваюць у гуку такія якасці, як мяккасць, эластычнасць, добрае **legato** і чысціню інтанацыі.

Вібрата

Вібрата значна пашырае сферу выразных сродкаў духавога інструмента, істотна ўзбагачае яго гукавую палітру. Гук, які вібрыруе, заўсёды ўспрымаецца як больш жывы, гнуткі і эмацыянальна насычаны, чым роўны гук. Гук, які вібрыруе, валодае здольнасцю больш рэльефна вылучаць гучанне саліста. Палягчаючы злучэнне гукаў, вібрата ўносіць у выкананне некаторую дадатковую плыўнасць. Але самая прывабная і каштоўная ўласцівасць вібрата складаецца з яго здольнасці надаваць музычнаму гуку вялікую выразнасць і эмацыянальнасць.

У аснове вібрацыі гуку ляжаць перыядычныя змены яго вышыні і гучнасці, дасягнутыя за кошт спецыфічнай працы адпаведна губнога і дыхальнага апарату выканаўцы.

Метрарытм

Рытм – у шырокім сэнсе – з’яўляецца асновай матываў, фраз, сказаў, перыядаў і буйнейшых частак музычнай формы. Арганічна злучаны з іншымі выразнымі сродкамі, ён ажыццяўляе вялікую ролю ў музычна-вобразным адлюстраванні з’яў рэчаіснасці, напрыклад у перадачы эмацыянальна-валявых станаў (актыўнасць, спакой і г. д.), у стварэнні розных выяў руху (шэсце, танец, палёт і г. д.). Метрарытм для выканаўцы – гэта не застылы механічны рух, а жывая, гнуткая пульсацыя. Таму жывы, выразны рытм, які вызначае логіку часовага развіцця музыкі, складае ледзь ці не самую прывабную рысу музычнага выканання.

Метрарытмічная дакладнасць у сольным, ансамблевым і аркестравым выканальніцтве настолькі ж важная, як і правільная перадача нотнага тэксту; у трактоўцы метрарытму ярка выяўляецца мастацкі густ выканаўцы.

Пачуццё рытму павінна выходзіць з самага пачатку навучання. Для яго развіцця нараўне з прайграваннем гам у розных метрарытмічных фігурацыях неабходна выкарыстоўваць таксама эцюды, урыўкі з мастацкіх твораў.

Выканаўцы таксама павінны ведаць, што тэмпавыя змены ў музыцы падпарадкаваны пэўным заканамернасцям. Калі ў нотным тэксце сустракаюцца пазначэнні **ritardando** ці **accelerando**, то, як правіла, паступовае тэмпавае паскарэнне ці запаволенне павінны пачынацца не з моманту з’яўлення дадзенага пазначэння, а абавязкова трохі пазней. Незахаванне гэтага правіла ператварае, на-

приклад, **accelerando** ў **piu mosso**, **ritardando** ў **meno mosso**, **poco a poco** патроху замяняецца **subito**.

Нарэшце, найболей складанай і яркай праявай рытмічнай адоранасці выканаўцы з'яўляецца яго здольнасць да ігры **rubato**. Мастацтва **rubato** дазваляе выканаўцу пераадолець механічную трактоўку метраў і тэмпаў, арганічна спалучаць рытмічную строгасць з ледзь прыкметнымі агагічнымі змяненнямі, зрабіць музычнае выкананне больш жывым, яркім і выразным.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

РАБОТА НАД МУЗЫЧНЫМ ТВОРАМ

Выхаванне пэўных агульнамузычных і музычна-тэхнічных навыкаў з'яўляецца важнай перадумовай станаўлення музыканта-выканаўцы. Але найбольш эфектыўным сродкам мастацкага выхавання саксафаніста становіцца работа над музычным сачыненнем. Агульнавядома, што лёс музычнага сачынення ў вялікай ступені вызначае выканаўца, які можа ўзбагаціць аўтарскую задумку і тым самым спрыяць поспеху твора. І наадварот. Таму мастацкае выкананне прадугледжвае нешта большае, чым усяго толькі старанную перадачу тэксту. Яно патрабуе праяўлення сапраўднай творчай індывідуальнасці, мастацкага густу, высокай музычнай культуры, інтуіцыі, свабоднага валодання ўсімі важнейшымі выразнымі сродкамі музычнага выканальніцтва.

Вывучэнне твора ўяўляе адзіны цэласны працэс; разам з тым у ім можна вызначыць пэўныя вехі. Распаўсюджана яго дзяленне на тры этапы:

- 1) азнаямленне з творам і яго разбор, засваенне тэрміналогіі, удасканаленне тэмпаў і метрарытмікі;
- 2) пераадоленне як больш агульных складанасцей, так і асобных, звязаных з выкананнем, дэталяў;
- 3) «збор» усіх раздзелаў твора ў адзінае цэлае, праца над ім.

Іншымі словамі, распачынаючы вывучэнне новага для сябе сачынення, навучэнец знаёміцца з ім, праглядае, прайгравае некалькі разоў цалкам, затым займаецца падрабязным разборам тэксту. Калі твор дастаткова хуткага

характару, трэба спачатку запаволіць тэмп, звяртаючы ўвагу на тэкст і асноўныя мастацкія задачы.

Далей пераходзіць да асобных, перш за ўсё асноўных і паступова ўсё больш дэталёвых выканальніцкіх задач, засяроджвае ўвагу на розных элементах музычнай тканіны і на тых ці іншых патрабаваннях да выканаўцы.

Пазней на першы план выступае ўзнаўленне з большых ці меншых пабудоў, раздзелаў твора адзінага цэлага і праца па ажыццяўленні агульнай выканальніцкай задумы. Такім чынам, навучэнец, пачаўшы з цэлага, на падставе сваіх уяўленняў пра яго, працуе далей над рознымі асобнымі задачамі і зноў вяртаецца да ўсяго твора ўжо на новым узроўні.

Спіс літаратуры

1. Актуальные вопросы теории и практики исполнительства на духовых инструментах : сб. тр. – М. : ГМПИ им. Гнесиных, 1985. – Вып. 80. – 159 с.
2. Диков, Б. Методика обучения игре на кларнете / Б. Диков. – М. : Музыка, 1983. – 192 с.
3. Зборнік п'ес для духавых інструментаў з фартэпіяна / склад. У. Скараходаў. – Мінск : Беларусь, 1973. – 56 с.
4. Иванов, В. Саксофон / В. Иванов. – М. : Музыка, 1990. – 61 с.
5. Мангушаў, І. Гасцінец : зб. твораў для трубы з фартэпіяна / І. Мангушаў. – Мінск : Тонпик, 2006. – 82 с.
6. Мангушаў, І. Жанрава-стылявыя п'есы для трубы з фартэпіяна / І. Мангушаў. – Мінск : БУК, 1996. – 66 с.
7. Мангушев, И. Ступени мастерства трубача / И. Мангушев. – Минск : БелГИПК, 2001. – 65 с.
8. Михайлов, Л. Школа игры на саксофоне / Л. Михайлов. – М. : Музыка, 1975. – 91 с.
9. Розанов, С. Школа игры на кларнете / С. Розанов. – 7-е изд. – М. : Музыка, 1968. – 194 с.
10. Скороходов, В. Советы моим ученикам / В. Скороходов. – Минск : БГАМ, 2009. – 119 с.
11. Терехин, Р. Методика обучения игре на фаготе / Р. Терехин, В. Апатский. – М. : Музыка, 1988. – 207 с.
12. Федотов, А. Методика обучения игре на духовых инструментах / А. Федотов. – М. : Музыка, 1988. – 158 с.
13. Шиманец, Е. Хрестоматия для саксофона-альта : учеб.-метод. пособие для духовых отд-ний детских муз. школ / Е. Шиманец. – Минск : БелГИПК, 2008. – 130 с.

**РЭКАМЕНДУЕМЫ
ВУЧЭБНА-ВЫКАНАЛЬНІЦКІ
РЭПЕРТУАР**

РЕПОЗИТОРИЙ БГЛУКИ

РОЗДУМ. І. Мангушаў
КАЛЫХАНКА. І. Мангушаў
РАМАНС. У. Алоўнікаў
РАМАНС. І. Мангушаў
САНАЦІНА. А. Туранкоў
ЗАБЫТАЯ МЕЛОДЫЯ. І. Мангушаў
КАЛЫХАНКА. М. Аладаў
МЕЛОДЫЯ. У. Солтан
ГУМАРЭСКА. А. Туранкоў
МЕЛОДЫЯ. А. Туранкоў
МІЛАВІЦА. Л. Захлеўны
КАНЦЭРТ. У. Грыцкевіч

ПАРАДЫ ВЫКАНАЎЦАМ

Метадычныя парады дапамогуць у фарміраванні во-
бразна-мастацкай і выканальніцкай канцэпцыі. Але парады
толькі акцэнтуюць увагу на асноўных момантах, не абмя-
жоўваючы творчыя магчымасці музыканта-выканаўцы.

I. Мангушаў. Роздум

Ціхае, спакойнае гучанне стварае ўражанне задумен-
насці, роздуму.

Часам адчуваецца душэўнае хваляванне (*piu mosso*),
якое паступова спадае (*meno mosso*). Звярнуць увагу на вы-
кананне двух «шаснаццатых» і «восьмай». Часцей іх выкон-
ваюць як «восьмую трыёл», што недапушчальна.

I. Мангушаў. Калыханка

М. Аладаў. Калыханка

Характар гэтых твораў вызначаецца іх назвай. Ад сак-
сафаніста патрабуюцца прыгожы гук, дынамічная гнут-
касць, пачуццё фразіроўкі, агульнай музычнасці. Сачыць за
выканальніцкім выдыхам, асабліва на нюансе **p** і **pp**, бо ад
яго залежыць насычанасць і інтанацыйная чысціня
гучання. Дабівацца выразнасці, задушэўнасці і распеўнасці
меладычнай лініі.

У. Алоўнікаў. Раманс

I. Мангушаў. Раманс

Творы выконваюцца ў жанры традыцыйнага інструментальнага раманса лірыка-рамантычнага характару. Патрабуюць п'явучага, звязнага гуку і выразнасці фразіроўкі. Пры вядзенні тэмы сачыць за дынамічнай збалансаванасцю гучання фартэпіяна і абыгрывання саксафона. У кульмінацыі неабходна кіравацца логікай развіцця фразы, захоўваючы пачуццё меры і музычнага густу.

A. Туранкоў. Санаціна

Твор рэкамендаваны дастаткова падрыхтаваным вучням. Пры рабоце над тэкстам звярнуць увагу на пераадоленне тэхнічных цяжкасцей і скаардынаванасць пальцаў і языка. У пачатку развучвання мэтазгодна іграць санаціну на 4/4. А па меры дасягнення тэхнічнай роўнасці перайсці на 2/2. Сярэдняя частка санаціны патрабуе ад музыканта добрага метрарытмічнага пачуцця і логікі развіцця фраз.

У. Солтан. Мелодыя

A. Туранкоў. Мелодыя

Л. Захлеўны. Мілавіца

Інструментальная лірыка-рамантычная балада. Творы патрабуюць ад выканаўцы гнуткага і п'явучага гуку, выразнасці фразіроўкі, пачуцця ўнутранага руху і агогікі. Характар выканання – эмацыянальна прыўзняты з актыўнай драматургіяй развіцця. Звярнуць увагу на рытмічную дакладнасць у сярэдніх частках твораў. У гэтых п'есах вельмі

важная наяўнасць у музыканта эмацыянальнага пачатку, а таксама пачуцця меры і музычнага густу.

А. Туранкоў. Гумарэска

Тэмп выканання – даволі рухавы. Патрабуе ад выканаўцы пэўнай тэхнічнай падрыхтоўкі. Пастарайцеся, каб арпеджыраванія фігурацыі ў мелодыі не гучалі як тэхнічныя практыкаванні. Выкананне павінна быць лёгкім, непрымуковым. У п'есе сустракаецца сінкапіраваны рытм, які надае музыцы востры, спружынны характар (49–54 т.). Складанасць уяўляюць не самі сінкопы, а «шаснаццатыя» пасля іх, выкананыя на **staccato** ў хуткім тэмпе.

І. Мангушаў. Забытая мелодыя

Спакойная, задумлівая музыка выклікае прыемныя ўспаміны аб мінулым. Для стварэння такога вобраза ад выканаўцы патрабуецца наяўнасць музычнага густу, пачуццё фразы, добрае валоданне гукам. Сярэдняя частка твора больш рухомая і эмацыянальна хвалючая. Сачыць за рытмічнай дакладнасцю выканання трыёлей і выразнасцю меладычнай лініі.

У. Грыцкевіч. Канцэрт

Твор напісаны як адначасткавая складаная форма. Кампазіцыя пабудавана на дзвюх асноўных кантрасных тэмах: галоўная (лічба «2»), у характары **Allegro risoluto (C – moll)**, і другая – пабочная (лічба «4») шырокага дыхання, лірычнага характару (**D – dur**). Іх суадносіны і далейшае выкарыстанне ў кампазіцыі канцэрта стварае рысы санат-

най формы. У творы пераважае першая тэма. Гэта лічба «2», дзе чаргуецца яе правядзенне ў саліруючага інструмента і ў фартэпіяна.

Лічба «6» – варыянтны пераказ галоўнай тэмы, падрыхтоўвае кадэнцыю саліста. Лічба «8» з’яўляецца кампазіцыйным цэнтрам твора. У рэпрызе (лічба «9») чаргаванне тэм адлюстравана да экспазіцыі, дакладна другая тэма – **C – dur**, першая – **C – moll. Coda** – (лічба «13») таксама пабудавана на галоўнай тэме.

Асноўная задача выканаўцы – найбольш поўна раскрыць характар асноўных тэм, а праз іх супастаўленне і характар усяго твора.

Роздум

I. МАНГУШАЎ

Alto Saxophone

Andante cantabile

p

Piano

p

semile

4

6

8

10

Musical score for measures 10-11. The right hand has a melodic line with slurs and ties. The left hand has a bass line with chords and a few moving notes.

12

Musical score for measures 12-13. Similar to the previous system, with a melodic right hand and a supporting bass line.

14

Piu mosso

con anima

Musical score for measures 14-15. The tempo is marked "Piu mosso" and the performance instruction is "con anima". The bass line features a prominent eighth-note pattern.

16

Meno mosso

p

Musical score for measures 16-17. The tempo is marked "Meno mosso" and the dynamic is "p". The bass line has a strong rhythmic presence.

18 *Piu mosso*

rit.

20 *Meno mosso*

p

22 *Adagio*

Adagio

24

rit.

Калыханка

Sostenuto, cantabile espressivo

I. МАНГУШАЎ

Alto Saxophone

Musical score for Alto Saxophone and Piano, measures 1-3. The Alto Saxophone part is in G major, 4/4 time, and contains rests. The Piano part is in B-flat major, 4/4 time, starting with a mezzo-piano (*mp*) dynamic. The piano accompaniment features a flowing eighth-note melody in the right hand and a bass line with chords and eighth notes in the left hand.

Musical score for Alto Saxophone and Piano, measures 4-6. Measure 4 is marked with a *rit.* (ritardando) and *p dolce* (piano dolce) dynamic. Measure 5 is marked *a tempo*. The Alto Saxophone part begins in measure 5 with a melodic line. The piano accompaniment continues with a similar eighth-note texture.

Musical score for Alto Saxophone and Piano, measures 7-9. The Alto Saxophone part continues with a melodic line. The piano accompaniment features a consistent eighth-note accompaniment in the right hand and a bass line with chords in the left hand.

Musical score for Alto Saxophone and Piano, measures 10-12. The Alto Saxophone part continues with a melodic line. The piano accompaniment features a consistent eighth-note accompaniment in the right hand and a bass line with chords in the left hand.

13

Musical score for measures 13-15. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The first staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including a triplet of eighth notes in measure 14. The grand staff contains a piano accompaniment with chords and eighth notes. The dynamic marking *mp* is present in both the first and second staves.

16

Musical score for measures 16-18. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The first staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including a triplet of eighth notes in measure 17. The grand staff contains a piano accompaniment with chords and eighth notes. The dynamic marking *mp* is present in the second staff.

19

Musical score for measures 19-21. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The first staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The grand staff contains a piano accompaniment with chords and eighth notes. The dynamic marking *mf* is present in the second staff, and the tempo marking *allegretto* is present in the third staff.

22

Musical score for measures 22-26. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The first staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The grand staff contains a piano accompaniment with chords and eighth notes. The dynamic marking *f* is present in the second staff.

25

28

31

34

Раманс

У. АЛОЎНІКАЎ

Moderato

Alto Saxophone

Piano

p

4

pp

8

12

29

16

Musical score for measures 16-19. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The music is in a key with two flats (B-flat and E-flat) and a 3/4 time signature. Measure 16 features a melodic line in the treble staff with a slur over measures 16-18, and a piano accompaniment in the grand staff. Measure 17 has a piano accompaniment with a slur over measures 17-18. Measure 18 has a piano accompaniment with a slur over measures 18-19. Measure 19 has a piano accompaniment with a slur over measures 19-20.

20

Musical score for measures 20-23. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The music is in a key with two flats (B-flat and E-flat) and a 3/4 time signature. Measure 20 features a melodic line in the treble staff with a slur over measures 20-21, and a piano accompaniment in the grand staff. Measure 21 has a piano accompaniment with a slur over measures 21-22. Measure 22 has a piano accompaniment with a slur over measures 22-23. Measure 23 has a piano accompaniment with a slur over measures 23-24.

24

Musical score for measures 24-26. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The music is in a key with two flats (B-flat and E-flat) and a 3/4 time signature. Measure 24 features a melodic line in the treble staff with a slur over measures 24-26, and a piano accompaniment in the grand staff. Measure 25 has a piano accompaniment with a slur over measures 25-26. Measure 26 has a piano accompaniment with a slur over measures 26-27.

27

Musical score for measures 27-29. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The music is in a key with two flats (B-flat and E-flat) and a 3/4 time signature. Measure 27 features a melodic line in the treble staff with a slur over measures 27-29, and a piano accompaniment in the grand staff. Measure 28 has a piano accompaniment with a slur over measures 28-29. Measure 29 has a piano accompaniment with a slur over measures 29-30.

29

Musical score for measures 29-30. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). Measure 29 features a melodic line in the treble staff with a slur and a fermata over the final note, and a piano accompaniment in the grand staff with chords and eighth notes. Measure 30 continues the melodic line with a slur and a fermata, and the piano accompaniment provides harmonic support.

31

Musical score for measures 31-33. The system consists of three staves. Measure 31 has a melodic line in the treble staff with a slur and a fermata, and a piano accompaniment in the grand staff. A dynamic marking of *f* (forte) is placed above the treble staff. Measure 32 continues the melodic line with a slur and a fermata. Measure 33 concludes the system with a melodic line in the treble staff and piano accompaniment in the grand staff.

34

Musical score for measures 34-37. The system consists of three staves. Measure 34 has a melodic line in the treble staff with a slur and a fermata, and a piano accompaniment in the grand staff. A dynamic marking of *p* (piano) is placed above the treble staff. Measure 35 continues the melodic line with a slur and a fermata. Measure 36 continues the melodic line with a slur and a fermata. Measure 37 concludes the system with a melodic line in the treble staff and piano accompaniment in the grand staff.

38

Musical score for measures 38-40. The system consists of three staves. Measure 38 has a melodic line in the treble staff with a slur and a fermata, and a piano accompaniment in the grand staff. A dynamic marking of *p* is placed above the treble staff. A tempo marking of *allarg.* (allargando) is placed above the grand staff. Measure 39 continues the melodic line with a slur and a fermata. Measure 40 concludes the system with a melodic line in the treble staff and piano accompaniment in the grand staff.

Раманс

I. МАНГУШАЎ

Tempo de menuetto

Alto Saxophone

Piano

Musical score for measures 1-3. The Alto Saxophone part is in 3/4 time with a key signature of two flats. The Piano part is in 3/4 time with a key signature of two flats. The piano part starts with a *mf* dynamic. The piano part features a rhythmic accompaniment of eighth notes in the right hand and chords in the left hand.

Musical score for measures 4-8. The Alto Saxophone part is in 3/4 time with a key signature of two flats. The Piano part is in 3/4 time with a key signature of two flats. The piano part continues with a rhythmic accompaniment of eighth notes in the right hand and chords in the left hand.

Musical score for measures 9-12. The tempo is marked *Andante*. The Alto Saxophone part is in 3/4 time with a key signature of two flats. The Piano part is in 3/4 time with a key signature of two flats. The piano part features a *p* dynamic and a *cantabile* marking. The piano part features a rhythmic accompaniment of eighth notes in the right hand and chords in the left hand.

Musical score for measures 13-16. The Alto Saxophone part is in 3/4 time with a key signature of two flats. The Piano part is in 3/4 time with a key signature of two flats. The piano part features a *mp* dynamic. The piano part features a rhythmic accompaniment of eighth notes in the right hand and chords in the left hand.

17

Musical score for measures 17-20. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The top staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, some beamed together. The grand staff contains a piano accompaniment with chords and moving lines in both hands. A dynamic marking of *mf* is present in both the top and grand staves. A hairpin crescendo is shown above the top staff.

21

Musical score for measures 21-24. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature has two flats. The top staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The grand staff contains a piano accompaniment with chords and moving lines in both hands. A dynamic marking of *mf* is present in the grand staff.

25

Musical score for measures 25-28. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature has two flats. The top staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The grand staff contains a piano accompaniment with chords and moving lines in both hands. Dynamic markings of *mf* are present in both the top and grand staves. A hairpin crescendo is shown above the top staff.

29

Musical score for measures 29-32. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature has two flats. The top staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The grand staff contains a piano accompaniment with chords and moving lines in both hands. A dynamic marking of *f* is present in the grand staff. The tempo marking *Piu mosso* is written above the top staff. Dynamic markings of *mf* and *cresc.* are present in the grand staff.

33

f *mf*

This system contains measures 33 through 36. The right hand features a melodic line with slurs and accents, starting with a forte (*f*) dynamic and moving to mezzo-forte (*mf*). The left hand provides a rhythmic accompaniment with chords and moving lines, also marked with *f* and *mf* dynamics.

37

Andante

f *mf*

This system contains measures 37 through 40. The tempo is marked "Andante". The right hand has a melodic line with slurs and accents, marked *mf*. The left hand has a rhythmic accompaniment with chords and moving lines, marked *f*.

41

8va

This system contains measures 41 through 44. The right hand has a melodic line with slurs and accents. The left hand has a rhythmic accompaniment with chords and moving lines. An *8va* marking is present in the right hand at the end of the system.

45

f 3

34

This system contains measures 45 through 48. The right hand has a melodic line with slurs and accents, marked *f*. The left hand has a rhythmic accompaniment with chords and moving lines, marked *f*. A triplet of eighth notes is indicated by a "3" above the notes. A page number "34" is located at the bottom center of the system.

49

meno f

53

meno f

agitato e cresc.

57

rit.

60

a tempo

f

molto rit.

Largo

p

rit.

pp

ff

p

pp

Санаціна

А. ТУРАНКОЎ

Moderato

Alto Saxophone

Piano

mf

4

8

1. 2.

13

p

17

Musical score for measures 17-20. The right hand features a melodic line with slurs and a dynamic marking of *p*. The left hand provides a bass line with chords and a dynamic marking of *mf*.

21

Musical score for measures 21-25. The right hand has a melodic line with a dynamic marking of *p* and a *cresc.* marking. The left hand has a bass line with chords and a dynamic marking of *p*.

26

Musical score for measures 26-30. The right hand has a melodic line with a dynamic marking of *f* and a *cresc.* marking. The left hand has a bass line with chords and a dynamic marking of *p*.

31

Musical score for measures 31-36. The right hand has a melodic line with a dynamic marking of *f* and a *mp* marking. The left hand has a bass line with chords and a dynamic marking of *p*.

36

Musical score for measures 36-40. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The top staff contains a melodic line with dynamics *mp* and *mf*. The grand staff provides harmonic accompaniment with chords and moving lines in both hands.

41

Musical score for measures 41-45. The system consists of three staves. The top staff has dynamics *f*, *mp dim.*, and *p*. The grand staff accompaniment features sustained chords in the right hand and a steady bass line in the left hand.

46

Musical score for measures 46-50. The system consists of three staves. The top staff has dynamics *mp* and *mp*. The grand staff accompaniment continues with sustained chords and a consistent bass line.

51

Musical score for measures 51-55. The system consists of three staves. The top staff has dynamics *mf* and *cresc.*. The grand staff accompaniment features sustained chords in the right hand and a steady bass line in the left hand.

55

f

59 rit. *Meno mosso*

dim. *p* *p*

64

mp *mf*

69

mp *cresc.* *f* *ten.*

73 *accel.* *p* *rit.* *p*

78 *a tempo* *p* *tr*

83 *p* *cresc.* *mp*

88 *f* *p*

92

f

97

f

102

mf *p*

106

mf *p*

112

Tempo I

Musical score for measures 112-116. The system includes a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line starts with a whole note G4 with a sharp sign, followed by a whole rest. The piano accompaniment features a bass line with chords and a treble line with a melodic line starting at measure 115. A dynamic marking of *mf* is present in measure 115.

117

Musical score for measures 117-121. The vocal line consists of whole rests. The piano accompaniment continues with a bass line of chords and a treble line with a melodic line. A dynamic marking of *mf* is present in measure 120.

122

Musical score for measures 122-126. The vocal line has whole rests until measure 123, where it begins with a melodic line. The piano accompaniment features a bass line with chords and a treble line with a melodic line. A dynamic marking of *mf* is present in measure 123.

127

Musical score for measures 127-131. The vocal line has whole rests until measure 128, where it begins with a melodic line. The piano accompaniment features a bass line with chords and a treble line with a melodic line. A dynamic marking of *mf* is present in measure 128.

132

Musical score for measures 132-135. The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line begins with a whole note G4, followed by a quarter rest, and then a melodic phrase of eighth notes: A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4. The piano accompaniment features a bass line with a whole note G3, a quarter rest, and then a series of chords. The right hand plays chords in the treble clef. A dynamic marking of *p* is placed above the piano part.

136

Musical score for measures 136-139. The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line continues with the melodic phrase of eighth notes: D4, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3. The piano accompaniment continues with chords in the right hand and bass notes in the left hand.

140

Musical score for measures 140-144. The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line has a whole note G4, a quarter rest, and then a whole note G4. The piano accompaniment features a melodic line in the right hand starting with a half note G3, followed by a series of chords. Dynamic markings include *p* above the vocal line, *mf* below the piano part, and another *p* above the vocal line at the end of the system.

145

Musical score for measures 145-148. The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line begins with a whole note G4, followed by a quarter rest, and then a melodic phrase of eighth notes: A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4. The piano accompaniment features a bass line with a whole note G3, a quarter rest, and then a series of chords. Dynamic markings include *cresc.* below the vocal line, *f* below the piano part, *p* below the piano part, and *cresc.* below the vocal line at the end of the system.

150

Musical score for measures 150-154. The system consists of a single treble clef staff and a grand staff (treble and bass clefs). The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The time signature is 4/4. The music features a melodic line in the treble staff and a harmonic accompaniment in the grand staff. Dynamics include *p*, *f*, and *mp*. A large watermark 'PENGUNJUNGAN' is visible across the page.

155

Musical score for measures 155-158. The system consists of a single treble clef staff and a grand staff. The key signature has two flats. The music features a melodic line in the treble staff and a harmonic accompaniment in the grand staff. Dynamics include *p* and *mp*. A large watermark 'PENGUNJUNGAN' is visible across the page.

159

Musical score for measures 159-163. The system consists of a single treble clef staff and a grand staff. The key signature has two flats. The music features a melodic line in the treble staff and a harmonic accompaniment in the grand staff. Dynamics include *mf* and *f*. A large watermark 'PENGUNJUNGAN' is visible across the page.

164

Musical score for measures 164-167. The system consists of a single treble clef staff and a grand staff. The key signature has two flats. The music features a melodic line in the treble staff and a harmonic accompaniment in the grand staff. Dynamics include *dim.* and *p*. A large watermark 'PENGUNJUNGAN' is visible across the page.

169

Musical score for measures 169-173. The system includes a single treble clef staff and a grand staff (treble and bass clefs). The treble staff features a melodic line with slurs and ties. The grand staff provides harmonic accompaniment with chords and bass notes.

174

Musical score for measures 174-177. The system includes a single treble clef staff and a grand staff. Dynamics include *cresc.* and *f*. The treble staff has a melodic line with slurs. The grand staff accompaniment features chords and bass notes.

178

Musical score for measures 178-181. The system includes a single treble clef staff and a grand staff. Dynamics include *mf* and *p*. A *rit.* (ritardando) marking is present. The treble staff has a melodic line with slurs. The grand staff accompaniment features chords and bass notes.

182

Musical score for measures 182-186. The system includes a single treble clef staff and a grand staff. The tempo marking is *a tempo*. Dynamics include *mf*. The treble staff has a melodic line with slurs. The grand staff accompaniment features chords and bass notes.

187

Musical score for measures 187-191. The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line features a melodic phrase with a slur over measures 188-190, ending with a fermata. The piano accompaniment consists of chords in the right hand and a bass line in the left hand. A dynamic marking of *p* is placed at the end of the system.

192

Musical score for measures 192-195. The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line has a melodic line with a slur and a dynamic marking of *f* at the end. The piano accompaniment features a bass line with a dynamic marking of *p* and a *cresc.* marking. The right hand of the piano has chords and a melodic line that becomes more active in measure 195.

196

Musical score for measures 196-200. The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line has a melodic line with a slur and a dynamic marking of *f* at the end. The piano accompaniment features a bass line with a dynamic marking of *p* and a *cresc.* marking. The right hand of the piano has chords and a melodic line that becomes more active in measure 196.

200

Musical score for measures 200-203. The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line has a melodic line with a slur and a dynamic marking of *f* at the end. The piano accompaniment features a bass line with a dynamic marking of *p* and a *cresc.* marking. The right hand of the piano has chords and a melodic line that becomes more active in measure 200.

Забытая мелодия

Andante (♩ = 68)

I. МАНГУШАЎ

Alto Saxophone

The musical score is written for Alto Saxophone and Piano. It begins with a treble clef staff for the Alto Saxophone and a grand staff (treble and bass clefs) for the Piano. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is common time (C). The tempo is marked 'Andante' with a quarter note equal to 68 beats per minute. The score consists of 11 measures. Measure 1 is marked with a first ending bracket. Dynamics include piano (*p*), mezzo-piano (*mp*), and mezzo-forte (*mf*), along with crescendos. A watermark 'РЕГИСТРАТОРЪ МУЗЫКИ' is visible across the score.

14 rit.

mp

17 a tempo

p

20 Poco piu drammatico

p

23 poco agitato

mp

48 3

26

3 3 3 *cresc.* 3 3 3 3

3 3 3 3 *cresc.*

3

28

3 3 3 *dim.* 3 3 3 3 *mp* 3 3 3 3

3 3 3 3 3 3 3 3

30

3 3 3 3 3 3 3 3 *mf*

3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

33

3 3 3 3 3 3 3 3 *f*

3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

49

35

3 3 6 3 3

37

3 3 *dim.* 3 3 3 *mf*

39

dim. 3 3 3 *mp* 3 *molto rit.*

42

p *a tempo* *rit.* *pp*

Калыханка

М. АЛАДАЎ

Alto Saxophone

Andante

Piano

p dolce

5

p cantabile assai

pp

9

p

molto espressivo

13

mp

cresc.

51

Ped.

*

17

Musical score for measures 17-20. The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line starts with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5, then a half note D5. Dynamics are *dim.*, *cresc.*, and *dim.*. The piano accompaniment features a bass line with a half note G3, quarter notes A3, B3, and C4, and a treble line with chords. Pedal markings include *Ped.*, ** Ped.*, and *Ped.*. An *8va* marking is present above the final measure.

21

Musical score for measures 21-24. The vocal line consists of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4. Dynamics are *p*, *mp*, and *pp*. The piano accompaniment features a bass line with chords and a treble line with chords. A large slur covers the piano accompaniment across measures 21-24.

25

Musical score for measures 25-28. The vocal line consists of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4. Dynamics are *cresc.* and *sempre cresc.*. The piano accompaniment features a bass line with chords and a treble line with chords. A large slur covers the piano accompaniment across measures 25-28.

29

Musical score for measures 29-32. The vocal line consists of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4. Dynamics are *calando* and *dim.*. The piano accompaniment features a bass line with chords and a treble line with chords. A large slur covers the piano accompaniment across measures 29-32.

33

poco cresc. *dim.*

Ped. *

37

dim. assai *p* *rit.* *dim. assai*

41

a tempo *mp* *poco con anima*

rit. assai *dolcissimo*

45

poco cresc.

49

mp *p*

53

poco cresc. *poco cresc.* *poco sf*

57

poco sf *poco marcato*

61

poco cresc. *rit.*

65

a tempo

Musical score for measures 65-68. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The top staff begins with a piano (*p*) dynamic and ends with a pianissimo (*pp*) dynamic. The grand staff features a piano (*p*) dynamic. The music includes slurs and phrasing marks.

69

Musical score for measures 69-72. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The top staff begins with a piano (*p*) dynamic and includes markings for *espressivo assai* and *dim.* (diminuendo). The grand staff also begins with a piano (*p*) dynamic.

73

Musical score for measures 73-76. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The top staff includes markings for *cresc. assai* and *dim.* (diminuendo). The grand staff includes markings for *cresc.* and *assai* in the left hand, and *dim.* in the right hand.

77

Musical score for measures 77-80. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The top staff includes markings for *cresc.* and *p* (piano). The grand staff includes a marking for *poco legato* and *p* (piano) in the right hand.

Meno mosso

81

Musical score for measures 81-85. The right hand features a melodic line with slurs and ties, while the left hand provides harmonic support with chords and single notes. Dynamics include *pp* and *p*. Performance instructions include *rit. assai* and *poco cresc. (ab libitum)*.

86

Musical score for measures 86-89. The right hand has a melodic line with a slur over measures 86-87. The left hand has a bass line with chords. Dynamics include *pp* and *poco espress.*. The tempo marking *Tempo 1* is present.

90

Musical score for measures 90-93. The right hand has a melodic line with slurs. The left hand has a bass line with chords. Dynamics include *pp* and *dolce*.

94

Musical score for measures 94-97. The right hand has a melodic line with slurs. The left hand has a bass line with chords. Dynamics include *pp*.

Мелодия

У. СОЛТАН

Alto Saxophone

Andante

pp

Piano

5

Piano

9

p

Piano

13

cresc.

Piano

17

f

20

f

23

dim.

27 *Con moto*

p

31

Musical score for measures 31-34. The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is in treble clef and contains four measures of music, each starting with a fermata. The piano accompaniment is in grand staff (treble and bass clefs) and features a complex texture with many sixteenth notes and chords. A dynamic marking *p* is present at the end of the system.

35

Musical score for measures 35-38. The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is in treble clef and contains four measures of music, each starting with a fermata. The piano accompaniment is in grand staff and features a complex texture with many sixteenth notes and chords. A dynamic marking *p* is present at the beginning of the system.

39

Musical score for measures 39-42. The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is in treble clef and contains four measures of music, each starting with a fermata. The piano accompaniment is in grand staff and features a complex texture with many sixteenth notes and chords. A dynamic marking *p* is present at the end of the system.

43

Musical score for measures 43-59. The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is in treble clef and contains seven measures of music, each starting with a fermata. The piano accompaniment is in grand staff and features a complex texture with many sixteenth notes and chords. A dynamic marking *poco cresc.* and an *accel.* marking are present at the end of the system. The page number 59 is visible at the bottom.

47

Musical score for measures 47-50. The system includes a treble clef staff with a melodic line and a grand staff (treble and bass clefs) with accompaniment. Dynamics include *ff* (fortissimo) and *v* (accents).

51

Musical score for measures 51-54. The system includes a treble clef staff with a melodic line and a grand staff with accompaniment. Dynamics include *f* (forte) and *v* (accents).

55

Musical score for measures 55-58. The system includes a treble clef staff with a melodic line and a grand staff with accompaniment. Dynamics include *rit.* (ritardando) and *v* (accents).

59

Musical score for measures 59-60. The system includes a treble clef staff with a melodic line and a grand staff with accompaniment. Dynamics include *molto rit.* (molto ritardando) and *dim.* (diminuendo).

63 A tempo

p

66

8va

69

p

73

77

cresc. *f*

This system contains measures 77, 78, and 79. The right-hand part features a melodic line with slurs and ties, starting with a *cresc.* marking and reaching a *f* dynamic. The left-hand part consists of chords and arpeggiated figures, also marked *cresc.* and *f*. A watermark 'РЕПОЗИТОРИУМ ДУША' is visible across the page.

80

This system contains measures 80, 81, and 82. The right-hand part continues the melodic line with slurs and ties. The left-hand part features complex chordal textures and arpeggios. A watermark 'РЕПОЗИТОРИУМ ДУША' is visible across the page.

83

dim.

This system contains measures 83, 84, and 85. The right-hand part shows a melodic line with a *dim.* marking. The left-hand part continues with arpeggiated chords. A watermark 'РЕПОЗИТОРИУМ ДУША' is visible across the page.

86

rit. *pp* *p*

This system contains measures 86, 87, and 88. The right-hand part features a long, expressive melodic line with a *rit.* marking and a *pp* dynamic. The left-hand part has arpeggiated chords, with a *p* dynamic marking. A watermark 'РЕПОЗИТОРИУМ ДУША' is visible across the page.

Гумарэска

А. ТУРАНКОЎ

Alto Saxophone

Allegretto

Piano

mf

4

tr

f

3

9

mf

mf

13

17

p

21

mp poco cresc.

25

tr f 3 3 dim.

29

p

33

Musical score for measures 33-37. The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line starts with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5, then a half note B4. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the right hand and block chords in the left hand. Dynamics include *mp* and *poco cresc.*

38

Musical score for measures 38-42. The vocal line includes a sixteenth-note run in measure 38, followed by quarter notes G4, A4, and B4. Dynamics include *f*, *p*, and *mp poco cresc.*

43

Musical score for measures 43-46. The vocal line features a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. Dynamics include *f*.

47

Musical score for measures 47-51. The vocal line includes a sixteenth-note run in measure 47, followed by quarter notes G4, A4, and B4. Dynamics include *p* and *mf*.

52

Musical score for measures 52-56. The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line features a melodic line with slurs and accents, starting with a *mp* dynamic and reaching *f* by measure 55. The piano accompaniment has a bass line with chords and a treble line with chords and some melodic fragments. Dynamics *mp* and *f* are marked in both parts.

57

Musical score for measures 57-61. The vocal line is mostly empty with rests. The piano accompaniment features a bass line with chords and a treble line with chords and some melodic fragments. Dynamics *mf* and *poco cresc.* are marked.

62

Musical score for measures 62-66. The vocal line is mostly empty with rests. The piano accompaniment features a bass line with chords and a treble line with chords and some melodic fragments. Dynamics *f*, *mf*, and *cresc.* are marked.

67

Musical score for measures 67-71. The vocal line is mostly empty with rests. The piano accompaniment features a bass line with chords and a treble line with chords and some melodic fragments. Dynamics *dim.* and *cresc.* are marked.

72

Musical score for measures 72-76. The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line starts with a rest, followed by a melodic phrase with dynamics *p* and *mf*. The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth notes in the right hand and chords in the left hand, also marked with *p* and *mf*.

77

Musical score for measures 77-80. The vocal line continues with a melodic phrase, marked with *mp* and *f*. The piano accompaniment maintains the rhythmic pattern, marked with *mp* and *f*.

81

Musical score for measures 81-84. The vocal line has rests for these measures. The piano accompaniment continues with a melodic line in the right hand and chords in the left hand, marked with *f*.

85

Musical score for measures 85-88. The vocal line has rests for these measures. The piano accompaniment continues with a melodic line in the right hand and chords in the left hand.

89

Musical score for measures 89-92. The right hand features a melodic line with slurs and accents, starting with a piano (*p*) dynamic and moving to mezzo-forte (*mf*). The left hand provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines.

93

Musical score for measures 93-96. The right hand continues the melodic pattern with slurs and accents, marked mezzo-piano (*mp*). The left hand accompaniment remains consistent.

97

Musical score for measures 97-100. The right hand includes trills (*tr*) and triplets (*3*) in the melodic line, marked forte (*f*). The left hand accompaniment features chords and moving lines.

101

Musical score for measures 101-104. The right hand continues the melodic line with slurs and accents, marked piano (*p*). The left hand accompaniment features chords and moving lines.

105

Musical score for measures 105-108. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is two flats (B-flat and E-flat). The time signature is 3/4. The piece is marked *mf* (mezzo-forte). The right hand features a melodic line with eighth-note patterns and slurs. The left hand provides harmonic support with chords and eighth-note accompaniment.

109

Musical score for measures 109-112. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is two flats. The piece is marked *mf*. The right hand continues with melodic lines, including a trill in measure 112. The left hand maintains a steady accompaniment.

113

Musical score for measures 113-116. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is two flats. The piece is marked *mp* (mezzo-piano) in measure 113, *mf* in measure 114, and *f* (forte) in measure 115. The right hand features a melodic line with a trill in measure 115. The left hand provides harmonic support.

117

Musical score for measures 117-120. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is two flats. The piece is marked *f*. The right hand features a melodic line with a trill in measure 117. The left hand provides harmonic support. The system concludes with a double bar line.

Мелодия

А. ТУРАНКОЎ

Alto Saxophone

Lento

p

4

7

mf

10

13

p

3

3

17

3

3

3

3

20

mf

3

mf

23

3

f

3

3

mf

26

30

Allegretto

34

38

42

46

50

54

58

Musical score for measures 58-60. The system consists of a single treble clef staff and a grand staff (treble and bass clefs). The key signature is three sharps (F#, C#, G#). Measure 58 starts with a *dim.* dynamic and contains two triplet eighth notes. Measure 59 features a triplet of eighth notes followed by a quarter note. Measure 60 begins with a *mp* dynamic and contains a quarter note followed by a half note. A repeat sign is present at the end of measure 60.

61

Musical score for measures 61-64. The system consists of a single treble clef staff and a grand staff. Measure 61 starts with a *tr* (trill) over a quarter note. Measure 62 contains a quarter note followed by a half note. Measure 63 features a *tr* (trill) over a quarter note. Measure 64 contains a quarter note followed by a half note. The grand staff accompaniment consists of eighth notes in the right hand and quarter notes in the left hand.

65

Musical score for measures 65-68. The system consists of a single treble clef staff and a grand staff. Measure 65 contains a quarter note followed by a half note. Measure 66 features a triplet of eighth notes followed by a quarter note. Measure 67 contains a triplet of eighth notes followed by a quarter note. Measure 68 begins with a *v* (accents) over a quarter note followed by a half note. The grand staff accompaniment consists of eighth notes in the right hand and quarter notes in the left hand.

69

Musical score for measures 69-72. The system consists of a single treble clef staff and a grand staff. Measure 69 contains a quarter note followed by a half note. Measure 70 features a quarter note followed by a half note. Measure 71 contains a quarter note followed by a half note. Measure 72 begins with a quarter note followed by a half note. The grand staff accompaniment consists of eighth notes in the right hand and quarter notes in the left hand.

73

Musical score for measures 73-76. The right hand features a melodic line with eighth-note patterns and slurs. The left hand provides a rhythmic accompaniment with chords and single notes.

77

Musical score for measures 77-80. The right hand continues the melodic line with slurs. The left hand has a more active accompaniment with eighth-note patterns.

81

Musical score for measures 81-85. It includes first and second endings. The second ending is marked "rit." and leads to a key change to B-flat major. The right hand has a melodic line with slurs, and the left hand has a simple accompaniment.

86 **Tempo I**

Musical score for measures 86-90. The tempo is marked "Tempo I". The right hand has a melodic line with slurs, triplets, and a "p" dynamic marking. The left hand has a simple accompaniment with chords and single notes.

90

3 3 3 3

93

mf 3 3 *p* 3

96

Piu mosso

Piu mosso

99

rit.

rit.

pp

pp

Мілавіца

Рэд. партыі саксафона
Я. Шыманца

Л. ЗАХЛЕЎНЫ

Апр. Д. Мармузевіча

Moderato cantabile

Alto Saxophone

Piano

The musical score is written for Alto Saxophone and Piano. It begins with a treble clef, a key signature of three flats (B-flat, E-flat, A-flat), and a 12/8 time signature. The tempo is marked 'Moderato cantabile'. The piano part starts with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The saxophone part is mostly rests in the first two measures. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the right hand and a bass line with a long note in the left hand. The score is divided into systems, with measure numbers 3, 5, and 7 indicated at the beginning of each system. Dynamics include piano (*p*) and mezzo-piano (*mp*). The piece concludes with a repeat sign and the instruction 'V.S.' (Vivace).

Alto Saxophone

9

Musical score for measures 9-10. The Alto Saxophone part (top staff) features a melodic line with eighth and quarter notes, ending with a quarter rest. The piano accompaniment (middle and bottom staves) consists of chords and moving lines in both hands.

11

Musical score for measures 11-12. The Alto Saxophone part (top staff) has a melodic line with a *mp* dynamic marking. The piano accompaniment (middle and bottom staves) features chords and moving lines.

13

Musical score for measures 13-14. The Alto Saxophone part (top staff) has a melodic line with a *mf* dynamic marking. The piano accompaniment (middle and bottom staves) features chords and moving lines.

15

Musical score for measures 15-16. The Alto Saxophone part (top staff) has a melodic line. The piano accompaniment (middle and bottom staves) features chords and moving lines.

Alto Saxophone

17

Musical score for measures 17-18. The Alto Saxophone part (top staff) features a melodic line with eighth and quarter notes. The piano accompaniment (middle and bottom staves) consists of chords in the right hand and a bass line with eighth notes in the left hand.

19

Musical score for measures 19-20. The Alto Saxophone part (top staff) has a melodic line with a fermata over the first measure. The piano accompaniment (middle and bottom staves) features chords and a bass line with eighth notes.

21

Musical score for measures 21-22. The Alto Saxophone part (top staff) is mostly silent. The piano accompaniment (middle and bottom staves) continues with chords and a bass line.

23

Musical score for measures 23-24. The Alto Saxophone part (top staff) has a melodic line with eighth notes. The piano accompaniment (middle and bottom staves) features chords and a bass line.

Alto Saxophone

25

mp

mp

This system contains measures 25 and 26. The Alto Saxophone part (top staff) begins with a quarter rest, followed by a series of eighth and sixteenth notes with slurs. The piano accompaniment (middle and bottom staves) features a steady eighth-note bass line in the left hand and chords in the right hand. The dynamic marking *mp* is present in both parts.

27

This system contains measures 27 and 28. The Alto Saxophone part continues with eighth and sixteenth notes, including some beamed sixteenth notes. The piano accompaniment maintains the eighth-note bass line and chordal accompaniment. A large, semi-transparent watermark is visible across the page.

29

This system contains measures 29 and 30. The Alto Saxophone part shows a melodic line with some chromaticism and slurs. The piano accompaniment continues with the established rhythmic and harmonic patterns. The watermark is still present.

31

This system contains measures 31 and 32. The Alto Saxophone part features a melodic phrase with slurs and a final note. The piano accompaniment concludes the system with chords and a final bass note. The watermark is still present.

Alto Saxophone

33

mf

35

37

38

Alto Saxophone

40

Musical score for measures 40-41. The Alto Saxophone part (top staff) features a melodic line with eighth-note runs and a half-note phrase. The piano accompaniment (middle and bottom staves) consists of chords and a bass line.

42

Musical score for measures 42-43. The Alto Saxophone part (top staff) has a melodic line with a dynamic marking of *p*. The piano accompaniment (middle and bottom staves) includes chords and a bass line with a dynamic marking of *mp*.

44

Musical score for measures 44-45. The Alto Saxophone part (top staff) continues the melodic line. The piano accompaniment (middle and bottom staves) features chords and a bass line.

46

Musical score for measures 46-47. The Alto Saxophone part (top staff) continues the melodic line. The piano accompaniment (middle and bottom staves) features chords and a bass line.

Alto Saxophone

48

Musical score for measures 48-49. The Alto Saxophone part features a melodic line with eighth and quarter notes. The piano accompaniment consists of eighth and quarter notes in both hands.

50

mp

Musical score for measures 50-51. The Alto Saxophone part continues with a melodic line. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the right hand and quarter notes in the left hand.

52

Musical score for measures 52-53. The Alto Saxophone part has a melodic line with some rests. The piano accompaniment continues with eighth and quarter notes.

54

mf

Musical score for measures 54-55. The Alto Saxophone part features a melodic line with a long note. The piano accompaniment includes chords in the right hand and eighth notes in the left hand.

56

Alto Saxophone

Musical score for measures 56-57. The system consists of three staves: Alto Saxophone (top), Piano Right Hand (middle), and Piano Left Hand (bottom). The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat). Measure 56 shows the saxophone playing a melodic line with eighth and quarter notes. The piano accompaniment features chords and moving lines in both hands.

58

Musical score for measures 58-59. The system consists of three staves: Alto Saxophone (top), Piano Right Hand (middle), and Piano Left Hand (bottom). Measure 58 features a saxophone line with a long note followed by eighth notes, marked with *dim.* (diminuendo). The piano accompaniment continues with chords and moving lines.

60

Musical score for measures 60-61. The system consists of three staves: Alto Saxophone (top), Piano Right Hand (middle), and Piano Left Hand (bottom). Measure 60 shows the saxophone playing a melodic line with a long note, marked with *p.* (piano). The piano accompaniment features chords and moving lines. Measure 61 shows the saxophone playing a melodic line with a long note, marked with *p.* (piano). The piano accompaniment features chords and moving lines.

Канцэрт

для саксафона-альта з фартэпіяна

Рэд. партыі саксафона

Я. Шыманца

У. ГРЫЦКЕВІЧ

Allegro risoluto

Alto Saxophone

Piano

The musical score is written for Alto Saxophone and Piano in 4/4 time, key of B-flat major. It begins with a first ending bracket over measures 1-3. The piano part starts with a forte (f) dynamic. A second ending bracket appears over measures 8-11. Dynamics include mezzo-forte (mf) and fortissimo (sf). The score is marked with measure numbers 4, 8, and 12.

16

3

Musical score for measures 16-19. The system includes a vocal line and a piano accompaniment. The piano part features a triplet of eighth notes in the right hand and a steady bass line in the left hand. Dynamics include 'f'.

20

Musical score for measures 20-22. The system includes a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line has dynamic markings 'mp', 'mf', 'mp', and 'cresc.'. The piano part has a steady bass line and chords in the right hand.

23

Musical score for measures 23-25. The system includes a vocal line and a piano accompaniment. The piano part features a triplet of eighth notes in the right hand and a steady bass line in the left hand. Dynamics include 'cresc.', 'sf', and 'f'.

26

Musical score for measures 26-28. The system includes a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line has a 'dim.' marking. The piano part has a steady bass line and chords in the right hand.

29

poco a poco rall.

4

Musical score for measures 29-30. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The top staff contains a whole rest in measure 29 and a whole note chord of F#4, G#4, A#4, B4 in measure 30. The grand staff contains a melodic line in the treble clef and a bass line in the bass clef. A large slur covers the melodic line from measure 29 to measure 30. A dynamic marking *v* is present in measure 29. A hairpin crescendo is shown in the grand staff between measures 29 and 30.

31

Meno mosso

p

Musical score for measures 31-34. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature has three sharps (F#, C#, G#). The tempo marking is *Meno mosso*. The dynamic marking is *p*. The top staff contains a melodic line with a slur over measures 31-34. The grand staff contains a bass line with a slur over measures 31-34.

35

cresc.

Musical score for measures 35-38. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature has three sharps (F#, C#, G#). The dynamic marking is *cresc.*. The top staff contains a melodic line with a slur over measures 35-38. The grand staff contains a bass line with a slur over measures 35-38.

39

5

Musical score for measures 39-42. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature has three sharps (F#, C#, G#). The top staff contains a melodic line with a slur over measures 39-42. The grand staff contains a bass line with a slur over measures 39-42.

43

poco a poco accell.

46

48

poco rall.

6 a tempo

51

54

Musical score for measures 54-56. The right hand features a melodic line with slurs and ties. The left hand provides harmonic accompaniment with chords and moving lines.

57

Musical score for measures 57-59. Measure 57 includes a circled '7' above a note. The dynamic marking *mp* is present. The left hand has triplet markings '3'.

60

Musical score for measures 60-62. The dynamic marking *cresc.* is used in both hands. The left hand has multiple triplet markings '3'.

Cadenza tempo rubato

63

Musical score for measures 63-65. Measure 63 starts with a circled '6' above a note. Dynamic markings *f* and *ff* are present. The left hand has a triplet marking '3'.

66

6 3

68

6 3

70

3 3

ff

74 **8** Allegro risoluto

90

77

Musical score for measures 77-79. The system consists of three staves: a treble clef staff with a whole rest, a grand staff (treble and bass clefs) with complex rhythmic patterns, and a bass clef staff with chords and eighth notes. The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat).

80

Musical score for measures 80-82. The system consists of three staves. The grand staff continues with complex rhythmic patterns. A dynamic marking *sf* (sforzando) is present in measure 81. The bass clef staff features a melodic line in measure 81.

83

Musical score for measures 83-85. The system consists of three staves. The grand staff continues with complex rhythmic patterns. The bass clef staff features a triplet of eighth notes in measure 84 and a triplet of eighth notes with a *rit.* (ritardando) marking in measure 85. The key signature changes to three sharps (F#, C#, G#) and the time signature changes to 2/4.

86

9

Meno mosso

Musical score for measures 86-88. The system consists of three staves. The grand staff continues with complex rhythmic patterns. The bass clef staff features a melodic line in measure 86. A dynamic marking *p* (piano) is present in measure 86. The key signature has three sharps (F#, C#, G#) and the time signature is 4/4.

88

Musical score for measures 88-89. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is three sharps (F#, C#, G#). Measure 88 features a long melodic line in the treble staff with a slur over it, and a rhythmic accompaniment in the grand staff. Measure 89 continues the melodic line and accompaniment.

90

Musical score for measures 90-91. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is three sharps (F#, C#, G#). Measure 90 features a long melodic line in the treble staff with a slur over it, and a rhythmic accompaniment in the grand staff. Measure 91 continues the melodic line and accompaniment.

92

Musical score for measures 92-93. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is three sharps (F#, C#, G#). Measure 92 features a long melodic line in the treble staff with a slur over it, and a rhythmic accompaniment in the grand staff. Measure 93 continues the melodic line and accompaniment.

94

10

Musical score for measures 94-95. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature is three sharps (F#, C#, G#). Measure 94 features a long melodic line in the treble staff with a slur over it, and a rhythmic accompaniment in the grand staff. Measure 95 features a melodic line in the treble staff with a slur over it, and a rhythmic accompaniment in the grand staff. The accompaniment includes triplets in both the treble and bass clefs, with a dynamic marking of *mf*. A page number '92' is printed at the bottom center of the page.

96

Musical score for measures 96-97. The top staff is a single melodic line with a long slur. The bottom two staves are piano accompaniment featuring triplet chords and eighth notes.

98

Musical score for measures 98-99. The top staff continues the melodic line. The bottom two staves continue the piano accompaniment with triplet patterns.

11 Tempo I

100

Musical score for measures 100-102. Measure 100 starts with a *mf* dynamic marking. The top staff has a melodic line with slurs. The bottom two staves have piano accompaniment with chords and eighth notes.

103

Musical score for measures 103-104. The top staff continues the melodic line. The bottom two staves continue the piano accompaniment.

107

12

Musical score for measures 107-110. The right hand features a melodic line with slurs and a fermata. The left hand provides a bass line with chords and slurs. A forte (*f*) dynamic marking is present.

111

Musical score for measures 111-113. The right hand has a melodic line with slurs and a fermata. The left hand has a bass line with chords. Dynamics include mezzo-piano (*mp*) and mezzo-forte (*mf*).

114

Musical score for measures 114-116. The right hand has a melodic line with slurs and a fermata. The left hand has a bass line with chords. Dynamics include mezzo-piano (*mp*), crescendo (*cresc.*), and forte (*f*).

117

Musical score for measures 117-120. The right hand has a melodic line with slurs and a fermata. The left hand has a bass line with chords. Dynamics include piano (*p*), forte (*f*), mezzo-forte (*mf*), and crescendo (*cresc.*).

13 Grave a sostenuto

120

molto rall.

Musical score for measures 120-122. The system includes a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line starts with a triplet of eighth notes, followed by a sixteenth-note run, and ends with a half note. The piano accompaniment features a triplet of eighth notes in the right hand and a half note in the left hand. Dynamics include *f* and *ff*. A large watermark 'РЕТІОСКОПІВНИК' is visible across the page.

123

Musical score for measures 123-125. The system includes a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is mostly rests. The piano accompaniment consists of eighth-note chords in the right hand and eighth-note chords in the left hand. Dynamics include *f* and *ff*. A large watermark 'РЕТІОСКОПІВНИК' is visible across the page.

126

Musical score for measures 126-128. The system includes a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line has a triplet of eighth notes, followed by a sixteenth-note run, and ends with a half note. The piano accompaniment features a triplet of eighth notes in the right hand and a half note in the left hand. Dynamics include *f* and *ff*. A large watermark 'РЕТІОСКОПІВНИК' is visible across the page.

З М Е С Т

Уводзіны	3
АСНОЎНЫЯ СРОДКІ МУЗЫЧНАЙ ВЫРАЗНАСЦІ	
САКСАФАЊІСТА	5
Гук	5
Інтанацыя	7
Дынаміка	9
Вібрата	12
Метрарытм	13
РАБОТА НАД МУЗЫЧНЫМ ТВОРАМ	15
РЭКАМЕНДУЕМЫ ВУЧЭБНА-ВЫКАНАЛЬНІЦКІ РЭПЕРТУАР	
Парады выканаўцам	19
РОЗДУМ. І. Мангушаў	23
КАЛЫХАНКА. І. Мангушаў	26
РАМАНС. У. Алоўнікаў	29
РАМАНС. І. Мангушаў	32
САНАЦІНА. А. Туранкоў	36
ЗАБЫТАЯ МЕЛОДЫЯ. І. Мангушаў	47
КАЛЫХАНКА. М. Аладаў	51
МЕЛОДЫЯ. У. Солтан	57
ГУМАРЭСКА. А. Туранкоў	63
МЕЛОДЫЯ. А. Туранкоў	70
МІЛАВІЦА. Л. Захлеўны	77
КАНЦЭРТ. У. Грыцкевіч	85

Вучэбнае выданне

Шыманец Яўгеній Сяргеевіч

**СПЕЦІНСТРУМЕНТ
(саксафон-альт)**

Вучэбна-метадычны дапаможнік

З дадаткам партый саксафона-альта

Карэктар В. Б. Кудласевіч
Тэхнічны рэдактар А. У. Гіцкая

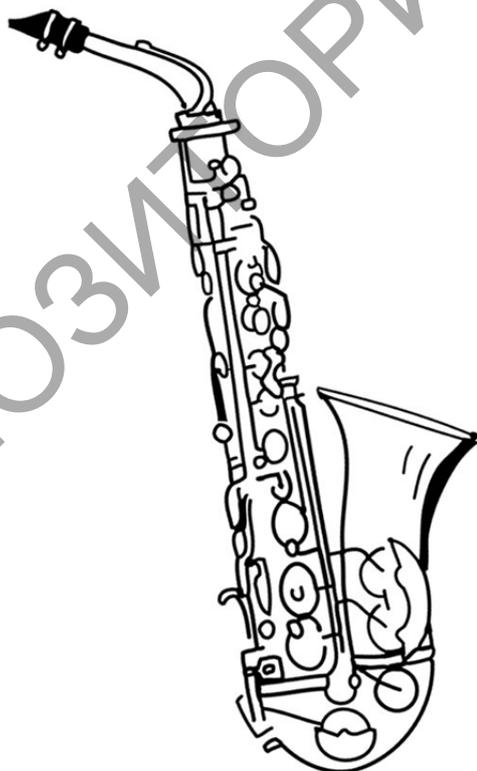
Падпісана ў друк 2017. Фармат 60x84 ¹/₈.
Папера офісная. Рызаграфія.
Ум. друк. арк. 14,38. Ул.-выд. арк. 17,23. Тыраж экз. Заказ .

Выдавец і паліграфічнае выкананне:
установа адукацыі

«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў».
Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы,
распаўсюджвальніка друкаваных выданняў № 1/177 ад 12.02.2014.
ЛП № 02330/456 ад 23.01.2014.
Вул. Рабкораўская, 17, 220007, г. Мінск.

*Дадатак
да вучэбна-метадычнага дапаможніка:
Я. С. Шыманец. Спецінструмент (саксафон-альт)
(Мінск : БДУКМ, 2017)*

ПАРТЫ САКСАФОНА-АЛЬТА

ЗМЕСТ

- РОЗДУМ. І. Мангушаў (100)*
КАЛЫХАНКА. І. Мангушаў (101)
РАМАНС. У. Алоўнікаў (102)
РАМАНС. І. Мангушаў (103)
САНАЦІНА. А. Туранкоў (104)
ЗАБЫТАЯ МЕЛОДЫЯ. І. Мангушаў (107)
КАЛЫХАНКА. М. Аладаў (109)
МЕЛОДЫЯ. У. Солтан (111)
ГУМАРЭСКА. А. Туранкоў (113)
МЕЛОДЫЯ. А. Туранкоў (115)
МІЛАВІЦА. Л. Захлеўны (118)
КАНЦЭРТ. У. Грыцкевіч (120)

Роздум

I. МАНГУШАЎ

Andante cantabile

p

5

8

11

14 *Piu mosso* *con anima* *Meno mosso*

17 *Piu mosso* *rit.*

20 *Meno mosso* *Adagio* *p*

23 *rit.*

Калыханка

I. МАНГУШАЎ

Sostenuto, cantabile espressivo **3** rit. a tempo *p dolce*

9

13 *mp* **3** **3**

17 **3**

21 *mf* *agitato* *f*

26 *rall.* a tempo *f*

30 **3** **3**

33 *p* *rit.* *ppp*

Раманс

У. АЛОЎНІКАЎ

Moderato

3

p

8

13

18

3

mf

25

28

31

f

35

p

38

allargando

Раманс

I. МАНГУШАЎ

Tempo de menuetto

Andante

7

P cantabile

13

mp *mf*

19

26

mf *mf* *Piu mosso*

32

cresc. *f* *mf*

37

mf *Andante*

41

45

f *3* *meno f*

51

agitato e cresc. *rit.* *a tempo*

57

61

molto rit. *Largo* *rit.* *p* *pp*

Санаціна

А. ТУРАНКОЎ

Moderato

6 *mf*

12 *p*

16 *p*

23 *p cresc. f p cresc.*

30 *f mp mp*

37 *mf f*

43 *mp dim. p mp*

49 *mp mf cresc.*

54 *f rit. meno mosso mf*

58 *dim. p p*

64 *mp*

104

69 *mp* *cresc.* *f* ten.

73 *p* *f* *p* *2*

80 *p* *f* *2*

86 *p* *cresc.*

89 *f* *f* *p*

94 *f*

101 *f*

106 *mf* *p*

113 *Tempo I* *mf* *p* *9*

127

133 *p*

137 *p* *3*

144

151 *p cresc.* *f* *p cresc.*

157 *f* *mp* *p*

162 *mp* *mf*

167 *f* *mp* *dim.*

172 *p*

176 *f* *mf*

180 *rit.* *a tempo*

186 *p* *mf*

192 *cresc.* *f* *p*

196

200 *6* *6*

Забытая мелодия

Andante (♩=68)

I. МАНГУШАЎ

1

4

p

7

mp

10

3

13

mf

mp

16

rit.

a tempo

p

19

Poco piu drammatico

p

22

mp

p

25

28

mp

31

mf

cresc.

34 *f* 3 3 3 6 3 3

37 3 3 *mf* *dim.* *molto rit.*

40 3 *mp* 3

42 *a tempo* *rit.* *p* *pp*

Калыханка

М. АЛАДАЎ

Andante

7 *p* *cantabile assai*

11 *pp* *p*

15 *molto espressivo* *mp*

20 *p* *cresc.* *dim.* *cresc.* *dim.* *mp* *pp*

25 *cresc.* *sempre cresc.*

30 *calando* *poco cresc.* *dim.*

36 *rit.*

42 *a tempo* *mp* *poco con anima*

46 *poco cresc.*

50 *mp* *p*

54 *poco cresc.*

58 *poco sf* **2** rit.

65 a tempo *p* *pp*

69 *p* *espressivo assai* *dim.*

73 *cresc. assai* *dim.*

77 *cresc.* *p*

81 *pp* *rit. assai* *poco cresc.*

85 *Tempo 1*

91 *pp* **2**

Мелодия

У. СОЛТАН

Andante

pp

5

9 *p*

13 *cresc.*

17 *f*

21 *dim.*

25 *Con moto* 8

35 *p*

39 *p*

43 *accel.*
poco cresc.

47 *ff*

51

55

59

molto rit.

63

A tempo

p

67

71

75

cresc.

79

83

dim.

86

rit.

pp

Гумарэска

А. ТУРАНКОЎ

Allegretto 8

mf

12

16

p mf

20

mp poco cresc.

24

f tr 3 3 dim.

28

p

33

mp poco cresc.

39

f p mp poco cresc.

45

f p

50

mf mp f

56

16 14

mp mf

76

mp f 8

113

89 *p* *mf* *mp*

94 *tr.* *tr.* *f* 3 3

99 *f*

104 *mf*

108

112 *mp* *mf* *f*

116 *f* *tr.*

Мелодия

А. ТУРАНКОЎ

Lento

p 3 3

5 3 3 3 3

8 *mf* 3 3 3

11 *p*

14 3 3

18 3 3 3 3

21 *mf* 3

24 *f* 3 3 3

27 Allegretto

32 *mf* 3 3 3 3 3 3

35 3 3 3

84 2. rit. Tempo I

88 *p* 3

92 3 3 *mf* 3 3

95 *p* 3 rit.

98 Piu mosso rit. *pp*

Рэд. парты саксафона
Я. Шыманца

Мілавіца

Л. ЗАХЛЕЎНЫ
Апр. Д. Мармузевіча

Moderato cantabile

2

p

5

8

11

mp

14

mf

17

20

5

mp

27

29

31

33

mf

Канцэрт

(САКСАФОН-АЛЫТ)

Рэд. партыі саксафона
Я. Шыманца

У. ГРЫЦКЕВІЧ

1 Allegro risoluto

6

2

mf

11

16

3

2

mp

mf

22

mp

cresc.

25

f

dim.

29 poco a poco rall.

3

4

Meno mosso

p

36

41

5

poco a poco accell.

46

sf

sf

49 poco rall.

6

a tempo

2

53 *mp*

57 *mp*

61 *cresc.*

Cadenza tempo rubato
64 *f*

67

69

71

74 **8** Allegro risoluto **11**

87 **9** Meno mosso

92 **10**

97

102 **11** Tempo I

107 **12** 2

113

116

119

122 **13** Grave a sostenuto